

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้นไม่ผลัดใบ สูง 5-35 เมตร เรือนยอดแน่นลำต้นทรงกระบอกตรง ไม่มีพุพอน เปลือก สีน้ำตาลแดง ถึงน้ำตาลอมเทาเข้ม หรือออกดำ แตกเป็นร่องลึกหรือเป็นขั้นรูปสามเหลี่ยม เปลือกในสีชมพูถึงแดงเข้ม มีเส้นใยแน่น ใน กว้าง 2.6 ซ.ม. ยาว 7-15 ซ.ม. พับน้อยกว้างได้ถึง 8 ซ.ม. ยาวได้ถึง 24 ซ.ม. ออกเวียนสลับมักห้อยลง รูปไข่ถึงขอบนานแגםรี หรือใบหอก ปลายแหลมหรือเรียวแหลม โคนแหลมถึงทู่ หรือพับน้อยโคนกลมขอบเรียบหรือจักเป็นชี้ฟันทูโดยเฉพาะ $\frac{1}{3}$ ทางด้านบนบางที่เป็นชี้ฟันชัด ยอดอ่อนสีออกชมพู มีขนเส้นใหม่ สีเงินแน่น ใบแก่เนื้อคล้ายหนังบาง สีเขียวเข้มเป็นมันและเกลี้ยงด้านบน ด้านล่างสีเขียวอ่อนกว่าหรือสีออกเทาเป็นนวลด เกลี้ยง หรือมีขนเส้นใหม่บนเส้นใบด้านล่าง ในแก่ร่วงขณะที่ยังมีสีเขียว ไม่เปลี่ยนเป็นสีเหลืองหรือสีแดงบนต้น เส้นกลางใบมักจะด้านบน เส้นใบ 7-11 คู่ แบบหรือนูนเล็กน้อยด้านบน ก้านใบยาว 1-3 ซ.ม. เล็กเรียว แบบหรือเป็นปีกแคบมักมีสีออกแดงแต้ม ดอก ยาว 3.5-6 ซ.ม. บานเด่น สีขาว พับน้อยที่มีสีออกชมพู แต้มใกล้โคน ออกเดี่ยวหรือเป็นช่อ ที่จ่านใบใกล้ปลายกิ่ง ก้านดอกยาว 1.5-4 ซ.ม. เล็กเรียว ปลายหนาขึ้นเล็กน้อย กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ค่อนข้างไม่เท่ากัน ยาวประมาณ 3 มม. รูปไข่กลับกว้างหรือกลม โคนเชื่อมกันสั้นๆ ติดทนในผล กลีบดอก 5 กลีบ ยาว 1.8-2.5 มม. รูปไข่หรือกลมเป็นไข่ กลีบนอกโคงและใหญ่กว่ากลีบอื่นเล็กน้อย เกสรตัวผู้จำนวนมาก สีเหลืองสดใสส้ม เชื่อมติดที่โคนของกลีบดอก รวมรวมกันทั้งหมด รังไข่ยาวมี 5 ช่อง มีขนเส้นใหม่ ก้านเกสรตัวเมียมี 1 ก้าน ยาวได้ถึง 8 ซ.ม. มียอดเกสรตัวเมียเล็กเป็นปุ่ม 3-5 ปุ่ม ผลยาว 1.5-3 ซ.ม. ทรงกลม หรือกว้างมากกว่าสูงเล็กน้อย เมื่ออ่อนมีขนเส้นใหม่ แล้วเริ่มแข็งและแตกออกเป็น 5 ส่วน เม็ดรูปไตจำนวนมาก ล้อมรอบด้วยปีกแคบ พับหัวไปหลายถิ่นที่อยู่ ทึ้งในป่ารุ่นและป่าเดิม ตั้งแต่ระดับทะเลสูงถึงยอดเขาสูง *Schim wallichil* เป็นพืชที่มีการแพรพันสูงมาก เทียบยกออกได้ถึง 15-30 ชนิด แต่ได้รวมเข้าเป็นชนิดเดียว คือ *S.wallichil* แล้ว

ข้อมูลอ้างอิง : ก้าวเดิน, ไทรโยน น้ำบากาใต้ เล่ม 3 (Mo-Z)-กรุงเทพฯ : อุบลเดชพิริยาลัยและพันธุ์ชีวิৎ จำกัด (มหาชน), 2561. 880 หน้า
ภาพประกอบ : ศุภวิจัยและพัฒนาวัตกรรมอุทยานแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

